

INLEIDING FRANS VAN HULLE, Voorzitter ECoOB

Vandaag vieren we de inhuldiging van ons eerste zonnedak. Inhuldiging – en niet opening - want het werkt al ongeveer een half jaar en heeft ondertussen al bijna drie kwart van de verwachte jaaropbrengst opgeleverd.

Het zonnedak

Het zonnedak dat we hier inhuldigen bestaat uit 148 zonnepanelen – ongeveer tien keer zoveel als een gemiddeld zonnedak op een gezinswoning. Het zal zo'n 40% van het jaarlijks stroomverbruik van Oostrem's gebouw De Wilg dekken. De investering was 50 000 €, voor 100% bijeengebracht door een 50-tal burgers = sympathisanten van Oostrem en omwonenden. In bedrijf gesteld op 15 april van dit jaar. De panelen zijn niet zichtbaar van op de grond – er zijn foto's en informatieborden en de medewerkers van ECoOB kunnen uitleg verschaffen. Het geheel is gebouwd door één van de medeoprichters van ECoOB, André Olaerts.

De coöperatieve formule

Eén van de mooie kanten van de formule is dat het aan Oostrem geen cent heeft gekost. Wie betaalt dat dan? Dat is de coöperatie, en dat zijn de burgers die onze vennoten en dus mede-eigenaars zijn. De installatie blijft van ECoOB gedurende twintig jaar, en wordt dan kosteloos overgedragen aan Oostrem.

Hoe kunnen wij als coöperatie er dan aan uit? Wel, wij verkopen de zonnestroom aan Oostrem voor een prijs die lager is dan wat ze aan hun klassieke leverancier moeten betalen. ECoOB ontvangt ook wat subsidie, nl. groene stroom steuncertificaten. En voor de stroom die we niet aan Oostrem leveren (op momenten dat ze minder verbruiken) krijgen we ook wat. Met dat alles samen draaien we rendabel. Vanaf het moment dat de coöperatie winst maakt – en we hopen dat dit spoedig is - kunnen we aan de vennoten een dividend uitkeren op de aandelen. Door de aftandse wetgeving over elektrische distributie waarmee we opgescheept zitten kunnen we helaas de vennoten/omwonenden niet laten delen in de stroom die opgewekt wordt door het zonnedak. Er rust een monopolie op het distributienet ...

De coöperatieve aanpak blijft een mooie formule, we hebben ze zelf niet bedacht. Er zijn vele energiecoöperaties in Vlaanderen, en nog veel meer in Europese landen (Duitsland, Nederland enz.) die zo werken. En zo komen we op de vraag: waarom doen wij, burgers van Herent, dit?

Motivatie van de coöperatie

Wij pakken hernieuwbare energie aan met burgerparticipatie omdat wij overtuigd zijn dat dit de beste manier is om vaart te krijgen in de energietransitie die zo essentieel is voor de gezondheid van onze planeet. De coöperatieve formule maakt het mogelijk om de **winning** van lokale hernieuwbare energie efficiënt en democratisch in handen van de burgers te geven. De winning omvat: de productiemiddelen, de energieopbrengst en de geldelijke opbrengst. Hernieuwbare energie is per definitie lokaal, ze is omgevingsenergie. Oogsten van deze lokale bron door de lokale burgers: is er een betere match denkbaar?

De democratische controle over de winning van hernieuwbare energie door de burgers heeft een belangrijk sociaal voordeel: ze gaat lijnrecht in tegen de aanpak van de klassieke dominante spelers die primair gestuurd worden door de zwaartekracht van het geld en waarbij de opbrengsten in reeds goed gevulde zakken terecht komen, waardoor uiteindelijk de rijken nog rijker worden en de armen nog armer.

Ook dit nog. VERBINDING. De coöperatieve formule is zo krachtig omdat ze overal toepasbaar is. Op vele plaatsen ontstaan coöperaties, werken samen, leren van mekaar. Versterken mekaar. Ook Oostrem vzw was van plan om zonne-energie te installeren via coöperatieve aanpak, maar zodra ze hoorden over het initiatief van ECoOB hebben ze met ons contact opgenomen – en ze waren daar met hun voorstel op onze eerste info avond in januari 2018.

ECoOB kiest in eerste instantie voor PV op grote daken zoals hier in Oostrem om in meetbare stappen vooruit te gaan in bijdrage aan een klimaatneutrale regio. Wij willen ook windenergie oogsten zo snel als dat mogelijk is.

Geschiedenis van de coöperatie

Wij bestaan nu anderhalf jaar als cvba. We werken 100% met onbetaalde vrijwilligers. En we hebben een heleboel ijzers in het vuur. Bij het ontwikkelen van projecten ervaren we op dit moment dat koers en vaart houden onderhevig is aan veranderlijke wind. Enkele vaststellingen:

- ECoOB duwt hernieuwbare energie vooruit in de regio in de particuliere sector bij verenigingen en bedrijven. Ook al leiden onderhandelingen niet tot contracten, ze leiden vaak tot zelf bouwen door potentiële klanten. >> MEEWIND VOOR HERNIEUWBAAR, indirect voor ECoOB (zijwind?)
- Wat betreft burgerparticipatie in investeringen op openbare gebouwen in de Gemeente Herent lijkt de aanvankelijke meewind gekeerd in tegenwind door politieke verschuiving na de verkiezing oktober 2018 >> TEGENWIND, laveren nodig om daar vooruit te raken met hernieuwbaar
- Onlangs is de coöperatie versterkt met burgers van de Lichtgroep uit Leuven. Dit geeft ECoOB ineens meer armslag, groter geografisch en thematisch werkgebied, grotere capaciteit om meer werk te verzetten >> straffe MEEWIND
- De bundeling met Lichtgroep leidt tot belangrijke vergroting van het netwerk in de regio met perspectieven op meestappen in windenergieprojecten.

Terug naar Oostrem

Waarom zijn we zo blij met Oostrem als eerste project? Vanaf dag één hebben we positieve energie gekregen vanuit het Oostrem team: Samenwerking verloopt in zeer goed vertrouwen met grote openheid van gegevens; snel tot eensgezindheid over contracten; Oostrem faciliteerde waar nodig tijdens de bouw en de oplevering. Voorbeeldige betaling van onze stroomfacturen. Opname in de vriendenkring van Oostrem. Samenwerking met een organisatie met grote maatschappelijke relevantie.

Wat betreft projectgrootte: ideaal want substantieel maar niet te groot. Technisch gemakkelijk maar ook niet té vanwege complex dak. Economisch OK maar ook niet té (autoconsumptie < 50%, peperdure rekening van Fluvius). Procedureel hobbelig door treuzelende netbeheerder. Al bij al was

het een goed leerproces. We hopen nog meer van de gebouwen van Oostrem samen met de burgers te kunnen voorzien van PV.

Welkom aan de minister van Omgeving, Landbouw en R&O

Mijnheer de Minister, wij zijn verheugd en danken u dat u hier aanwezig bent bij de inhuldiging van ons eerste project. Wij beschouwen dit als een teken dat u zulke initiatieven een warm hart toedraagt. Wij willen van deze gelegenheid gebruik maken om steun/hulp te vragen van de regionale/federale overheid bij het volgende:

- Het faciliteren van initiatieven van burgercoöperaties, door er voor te zorgen dat de nieuwe Europese wetgeving (Clean Energy, Energy Communities) ook in Vlaanderen snel en correct wordt omgezet in regelgeving die hernieuwbare energie initiatieven door burgercoöperaties ondersteunt. Met name ook tot op het vlak van lokale besturen.
- het wegwerken van knelpunten voor hernieuwbare energie: inplanting van windturbines
- zorgen voor gelijk speelveld bij gebruik van distributienet aan eerlijke tarieven
- faciliteren van collectief lokaal gebruik van lokale hernieuwbare productie-installaties (bijvoorbeeld warmtenetten, energie-opslag).

Woord van dank

Dank aan de vele mensen die dit zonnedak hebben helpen tot stand komen:

Eerst en vooral Mario Vanhaeren, zijn team en de vzw Oostrem in het algemeen voor deze prachtige opportuniteit als eerste project en voor de fijne samenwerking

De medewerkers van ECoOB: Tom, Jo, Paul, Steven, Hugo, Hilde voor het mee realiseren van dit project. Bij uitbreiding de vrijwilligers die zich onbetaald hebben ingezet: Paul F, Frank R excuus als ik iemand vergeet.

De 50 vennoten die rechtstreeks in dit project hebben geïnvesteerd en de vele andere die er ondertussen zijn bijgekomen.

Onze installateur en mede-oprichter André Olaerts met zijn bedrijf Affluent Energy voor een piekfijn afgewerkte installatie die zeer goed produceert en tot nu toe foutloos functioneert.

Iedereen die bijgedragen heeft tot de organisatie van dit zonnedakfeest, in de eerste plaats Hilde en alle helpende handen van het ECoOB team.

Dank aan de sponsor van de dranken: de duurzame brouwer DUVEL.

Dank aan u allen hier aanwezig bij de inhuldiging van het eerste zonnedak van ECoOB, een nieuwe lente voor hernieuwbare energie in Herent bij het ingaan van de herfst 2019.

FVH 21/9/2019